

Motion till riksdagen 2007/08:So33

av **Ylva Johansson m.fl. (s)**
med anledning av prop. 2007/08:119

Alkoholfrågor med EG-rättslig anknytning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar att 4 kap. 2 § andra stycket 7 alkohollagen ska ges följande lydelse: av en enskild person som har fyllt 20 år i annat fall än som avses i 1–6 som försändelse under yrkesmässig befordran om införseln sker från ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om dryckerna är avsedda för den enskildes eller dennes familjs personliga bruk. Vid sådan införsel som avses i andra stycket 7 får spritdrycker, vin eller starköl inte lämnas ut till någon som inte har fyllt 20 år. Den som lämnar ut varorna ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått föreskriven ålder.
2. Riksdagen beslutar att avslå förslaget till ändring 4 kap. 11 b § alkohollagen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Alkohollagsutredningen i sitt fortsatta utredningsarbete närmare ska titta på hur skattekontroll och ålderskontroll kan göras mer effektiv också i fall av privatimport samt vad som i motionen anförs om möjligheterna för tull och polis att kontrollera införsel för personligt bruk.

Motivering

De ändringar i alkohollagen som föreslås i propositionen bygger på ett delbetänkande av Alkohollagsutredningen "Några alkoholfrågor med EG-rättslig anknytning" (SOU 2007:113). Utredningen har uppdraget att göra en total översyn av alkohollagstiftningen, med utgångspunkten att vi ska behålla en restriktiv alkoholpolitik till skydd för folkhälsan.

Delbetänkandet och den nu aktuella propositionen föranleds, när det gäller reglerna för privatimport av alkoholdrycker, av den så kallade Rosengren-

Fel! Okänt namn på

domen. Enligt denna dom kan Sverige inte ha kvar förbudet för privatpersoner att direktimportera alkoholdrycker för personligt bruk. Enligt domen berörs dock inte Systembolagets monopol på detaljhandel med alkoholdrycker i inom Sverige; det betyder att den alkohol som förs in privat inte får säljas vidare. Enligt en annan dom, i det s.k. Joustra-målet, ska också svensk alkoholskatt betalas, med undantag för de fall när konsumenten själv tar med sig varorna över gränsen (resandeförsel). Detta betyder i klartext att den som t.ex. beställer alkohol från utlandet via en webbplats på Internet har rätt att göra så men måste betala svensk skatt för alkoholen.

För att tillgodose domen i Rosengren-målet föreslog Alkohollagsutredningen i december 2007 att det skulle bli tillåtet för svenska konsumenter att föra in alkoholdrycker, utöver resandeförsel, även genom att beställa varor för yrkesmässig befördran från ett annat EU-land. Man föreslog också att sådana varor inte skulle få lämnas ut till någon som inte har fyllt 20 år, och att den som lämnar ut varorna ska åläggas att kontrollera åldern hos mottagaren.

I propositionen föreslår regeringen dock att man ska gå längre än vad Alkohollagsutredningen har föreslagit, genom att varorna ska få införas också av "annan oberoende mellanhand", dvs. exempelvis av en annan privatperson. Regeringen anger i propositionen att uttrycket "oberoende mellanhand" används i domen. Det är visserligen sant, men det framgår, vilket också regeringen konstaterar i propositionen, att "det mesta talar för att varken kommissionen eller domstolen i målet C 186/05 i och för sig har haft någon annan införsel för ögonen än den som var aktuell i Rosengren-målet", dvs. en införsel genom yrkesmässig befördran. Ändå vill regeringen öppna för att privatpersoner ska kunna föra in alkoholdrycker också för andra personers räkning. Man föreslår samtidigt att den bestämmelse som finns i alkohollagen, att man inte "i större omfattning får tillhandagå annan med att anskaffa alkoholdrycker", inte ska gälla för sådan införsel för annans räkning från annat EU-land.

Det är svårt att förstå varför regeringen anser att man måste gå så långt i att öppna upp för privat införsel. Det säger sig självt att en sådan informell ordning måste innebära mycket stora svårigheter både att kontrollera att skatten blir betald och att mottagaren har rätt ålder. Om det är fråga om yrkesmässig befördran kan man kräva både att varje försändelse har en mottagare angiven och att skatten betalas, och att den som sköter den yrkesmässiga transporten under straffansvar kontrollerar att mottagaren har rätt ålder. Redan med de regler som gäller i dag har tull och polis stora svårigheter att hinna med att kontrollera och följa upp privat införsel av stora mängder alkoholdrycker, när personligt bruk uppges av den resande. Om man på det sätt regeringen föreslår öppnar portarna för privatpersoners införsel för andras räkning utan några begränsningar, ställer man tullen inför en i praktiken omöjlig uppgift.

Det rimliga i nuläget är att genomföra den ändring av alkohollagen som utredningen föreslog i sitt betänkande och att beträffande övriga frågor låta utredningen arbeta vidare.

Vårt alternativa förslag till lagtext innebär att vi föreslår att man inte tar med orden "eller annan oberoende mellanhand" i den föreslagna punkt 7 i 4 kap. 2 § andra stycket av alkohollagen. Vi föreslår vidare att man lägger till det krav som utredningen föreslår, nämligen att den som för in varor för an-

Fel! Okänt namn på

nans räkning i yrkesmässig befordran ska ha skyldighet att kontrollera mottagarens ålder.

I det fortsatta utredningsarbetet bör man bl.a. närmare precisera hur skattekontroll och ålderskontroll ska göras mer effektiv också i fall av privatimport. Vidare är det angeläget att tull och polis får både instruktioner och resurser att kontrollera införseln. Från tullen har bl.a. framförts önskemål om att man ska få möjlighet att föra dataregister över personer som passerar med stora kvantiteter ”för personligt bruk”, så att man nästa gång när de passerar med stora mängder alkohol kan följa upp om det är rimligt att tro att införseln är för personligt bruk. Man har vidare framfört att tull och polis bör få bättre möjlighet att samordna spaning mot personer som för in stora mängder alkoholdrycker för att se om det förekommer illegal vidareförsäljning.

I propositionen föreslås också att det förbud som finns i alkohollagen mot att göra reklam för lättdrycker med samma varumärke som starkare drycker ska tas bort. Vi föreslår att riksdagen avslår detta förslag. Detta förbud kom till för att förhindra att man använde reklam för t.ex. lättöl för att göra smygreklam för starköl med samma märke som lättölet. Det är dock tillåtet att göra reklam för alkoholdrycker med en alkoholhalt upp till 15 %, dvs. både för öl och vin. Regelsystemet är alltså både krångligt och omfattande. I propositionen anges att Alkohollagsutredningen i sitt fortsatta arbete ska bedöma om ytterligare ändringar i regelverket bör göras beträffande marknadsföring av alkoholdrycker. Vi anser att frågan om förändringar i regelverket när det gäller marknadsföring av alkoholdrycker bör bedömas i ett sammanhang när Alkohollagsutredningen arbetat klart.

Stockholm den 23 april 2008

Ylva Johansson (s)

Christer Engelhardt (s)

Marina Pettersson (s)

Catharina Bråkenhielm (s)

Ann Arleklo (s)

Lars U Granberg (s)

Lennart Axelsson (s)

Per Svedberg (s)